

Muusikateadusliku elu kroonikat 2016/2017

Koostanud Anu Veenre, Eesti Muusikateaduse Seltsi sekretär

Eesti Muusikateaduse Selts

Hooaeg 2016/2017 oli EMTSiile 25. tegevusaasta. Majandusaasta aruande lõpul, 30. septembri 2017 seisuga on seltsil 91 liiget.

Seltsi üldkoosolek toimus 28. novembril, mil võeti kokku möödunud tegevusaasta ning arutati edasisi plaane. Seltsi juhatuse jätkas tööd koosseisus Kerri Kotta (seltsi esimees), Allan Vurma (aseesimees), Saale Konsap, Kristina Körver ja Anu Schaper; revisjonikomisjoni moodustavad Eerik Jöks (esimees), Aleksandra Dolgoplova ja Marju Raju.

Toimus kaks traditsioonilist Eesti-sisese muusikateaduslikku üritust. Neist esimene, **Leichteripäev** leidis aset samuti 28. novembril Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kooriklassis. Kavas oli kaks ettekannet, millest esimese pidas Itaalia etnomusikoloog Ignazio Macchiarella Cagliari ülikoolist. Macchiarella ettekanne „Multipart music as a specific mode of musical thinking, expressive behavior and sound“ juhatas ühtlasi temaatiliselt sisse Res Musica uue, 2016. aasta numbriga (vt. allpool). Leichteripäeva teiseks esinejaks oli Mart Humal palju elevust tekitanud ettekandega „Võimalikke asitõendeid Mozarti surma asjaolude kohta“.

2017. aasta **Tartu päev** toimus 22. aprillil Eesti Rahva Muuseumis. Konverentsi ettekanded koonduisid teema „Reformatsioon 500“ ümber. Peaettekande reformatsiooni kultuurimõjude arengujoontest Eesti ajaloos pidas Andres Andresen, järgnevalt esinesid Toomas Siitan („Kiri ja laul: protestantliku koguduselaulu varaseist kirjalikest allikaist Eestis“), Piret Lotman („Salemann ja Salomon. Sissevaade „Käsi-ja koduraamatu“ 1656.–1654. aasta väljaandesse“), Eerik Jöks („Proosast värsini ja tagasi – pühalaule kui protestantlik reformatsioonikirikulaul tänasel päeval“), Janika Päll – „ΩΔΑ ja ΑΔΩ: luule ja laul 16.–17. sajandi Eesti (juhu)luules: paarist konfessiooni rolliga seletatavast fenomenist“ ja Mart Jaanson („Kirikulaul kui teoloogia väljendusvahend“).

Konverentsi ettekanded on seltsi liikmete lehel järelkuulutatavad seltsi kodulehe intranetis.

Igal sügisel korraldab EMTS oma liikmetele ka kultuuriloolise matka, mis tänavu oli ühepäevane ja kulges 16. septembril mööda Harjumaad. Külas-

tati kirikuid (Harju-Risti, Harju-Madise ja Keila), Paidise kloostrit ja Türiparki ning Väana mõisat, kus pärast ekskursiooni sai näha ka näitemängu „Beethoven ja Josephine“ Anu Kõlari perekonna ja EMTSi liikmete osavõtul.

Uued väljaanded

Leichteripäeval esitleti ka kahte uut väljaannet. EMTAs peetud VII rahvusvahelise muusikateooria konverentsi ettekannetel põhineva artiklilogumiku „Composition as a Problem 7“ teema on muusikaline vorm ja selle seos tonaalstruktuuriga. Kogumikus käsitletakse sonaadivormi kõrvalteema probleematikat (Edward Jurkowski ja Margus Pärtlas), sonaadivormi kui vormilise struktuuri ja muusikalise „teekonna“ omavahelisi seoseid (Poundie Burnstein ja Lauri Suurpää) ning kontrapunktilise struktuuri, vormi ja dramaturgia vastasmõju (Mart Humal ja Olli Väisälä). Artiklilogumiku lisas on publitseeritud ka kaks VII Euroopa muusikaanalüüsi konverentsil (EUROMAC) peetud ettekannet (Mart Humal ja Kerri Kotta).

Aastaraamatu Res Musica 2016. aasta ehk 8. number on pühendatud etnomusikoloogia uurimisvaldkonnale. Artiklid põhinevad 2014. aastal Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias toimunud rahvusvahelise seminari ettekannetel, mille korraldas ICTMi (International Council for Traditional Music) mitmehäälsuse probleemidele keskendunud uurimisrühm (Study Group on Multipart Music); seminari teemaks oli „Mitmehäälnel muusika: teoreetilised lähenemised terminoloogiale“ („Multipart Music: theoretical approaches on the terminology“). Aastaraamatu artikleid iseloomustab seepärast tavalisest palju suurem temaatiline ühtsus ja kokku on neid kogumikus seitse, autoriteks Ardian Ahmedaja, Anda Beitane, Alessandro Bratus, Susanne FURNISS, Ignazio Macchiarella, Ulrich Morgenstern ja Žanna Pärtlas. Kogumiku koostas Žanna Pärtlas.

Kevadel sai aastaraamat Res Musica endale uue kodulehe (www.resmusica.ee), kus on võimalik tutvuda ka aastaraamatu kõigi varasemate numbritega. Väljaanded on müügil ka EMTA välis-

suhete osakonnas ning samuti saab neid tellida nii Res Musica kodulehelt kui ka saates meili aadressil resmusica@ema.edu.com.

Uued väitekirjad muusikateaduses

Möödunud hooajal kaitsesid muusikaakadeemias edukalt doktoritööd koguni kolm muusikateadlast, kelle väitekirjad esindavad valdkonna eri harusid. Aare Tooli väitekirj „Piiratud transponeeritavusega heliread ja vorm Eduard Oja muusikas”¹ on muusikateoreetiline uurimus, mille analüütilised eesmärgid koonduvad Eduard Oja ümber.

Brigitta Davidjantsi ingliskeelne artikliväitekirj kannab pealkirja „Armenian national identity construction: from diaspora to music” („Armeenia rahvusliku identiteedi konstrueerimine: diasporaast muusikani”)² ning selle eesmärk on seletada armeenlaste rahvusliku identiteedi eri aspekte, keskendudes suuremas osas identiteedilooemele

muusikas. Heidi Heinmaa monograafia „Muusikaelu Tallinnas 18. sajandil”³ on põhjalik uurimus muusikaelu eri tahkudest läbi 18. sajandi, milles muu hulgas käsitletakse muusikute institutsioone ning kodanliku muusikakultuuri kujunemist ja arengut. Kõigi väitekirjade arvustused ilmuvad käesolevas numbris.

Loetelu EMTA muusikateaduse osakonna varasematest publikatsioonidest on koos tutvustustega üleval ka kooli kodulehel (www.ema.edu.ee) rubriigis „Publikatsioonid”. Nende muusikateadlaste publikatsioonid, kes osalevad Eesti ametlikes teadusprojektides ja/või töötavad õppejõududena kõrgkoolides, saab internetist kergesti kätte kas ETISest või vastavate kõrgkoolide aastaaruanne-

¹ Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Väitekirjad 7, Tallinn: Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia, 2016; www.ema.edu.ee/vaitekirjad/doktor/Aare_Tool.pdf.

² Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Väitekirjad 8, Tallinn: Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia, 2016; www.ema.edu.ee/vaitekirjad/doktor/Brigitta_Davidjants.pdf.

³ Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Väitekirjad 9, Tallinn: Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia, 2017; www.ema.edu.3/wp-content/uploads/2017/05/Heinmaa_Muusikaelu-Tallinnas-18.-sajandil_Vaitekirj.pdf.